

Norsk Oljemuseum
Årbok 2020

Innflytting i nytt museumsmagasin

av Gunleiv Hadland

I september 2019 kunne innflytting i Norsk Oljemuseums nye museumsmagasin starte, og 16. september ble en merkedag i oljemuseets historie. Denne dagen ble de første museumsgjenstandene tatt inn i bygget. Museumsmagasinet ligger ovenfor Dusavik, i utkanten av Stavanger kommune. Nybygget muliggjorde at to leide lagerlokaler kunne tømmes. Utflytting av lagrene var ferdig i august 2020, men mye arbeid med plassering i reoler i museumsmagasinet gjenstår.

I et innslag i fjernsynsprogrammet «Norge rundt» fra januar 1982 ble det vist at Norsk Oljemuseums gjenstandssamling ble lagret på forskjellige steder, og at lagringen skjedde under kummerlige forhold.¹ Museets samlingsforvalter uttrykte i innslaget et håp om at myndighetene ville hjelpe museet ut av denne situasjonen.

Oljemuseet ble stiftet i 1980, og samlet blant annet inn gjenstander som kunne være aktuelle for utstillinger i et framtidig museumsbygg. Museet eide ikke et eget bygg, og lokaler til kontorer og lagring ble leid. Dermed måtte man til tider flytte til nye lokaler eller lagringssteder. Lagring av større gjenstander skjedde til dels ute², og enkelte ble ramponert og ødelagt.³

Lagringsbehovet var først tenkt løst ved å inkludere arealer til museumsmagasin i et nytt museumsbygg.

Museets hovedbygning på Kjeringsholmen i Stavanger var slik i en tidlig fase planlagt med underetasje og større areal for å dekke størstedelen av museets magasinbehov. På grunn av bland annet forurenset grunnmasse og presset økonomi, ble denne etasjen tatt ut av planene. Byggets planlagte areal ble gradvis redusert fra 8990 m² etter arkitektkonkurransen i 1992.⁴ Byggets endelige størrelse ble på 4840 m². Det ble lagt vekt på at utstillingsdelen ikke skulle reduseres i omfang.⁵

Resultatet ble at museumsbygningen som åpnet i mai 1999, kun hadde arealer til noe magasinering av arkivmateriale, og lagring av mindre gjenstander.

Situasjonen med kummerlige forhold for lagring av gjenstander fortsatte dermed, men høsten 2019 kunne et nytt museumsmagasin tas i bruk. Bygget ble overtatt fra byggeprosjektet 10. september,

og 16. september ble de første gjenstandene tatt inn i inntaksrommet. 6. november ble magasinet offisielt åpnet, og etter dette kunne innflyttingen starte for fullt. (Les mer om byggeprosessen og innflyttingsfesten i årbok 2019.)

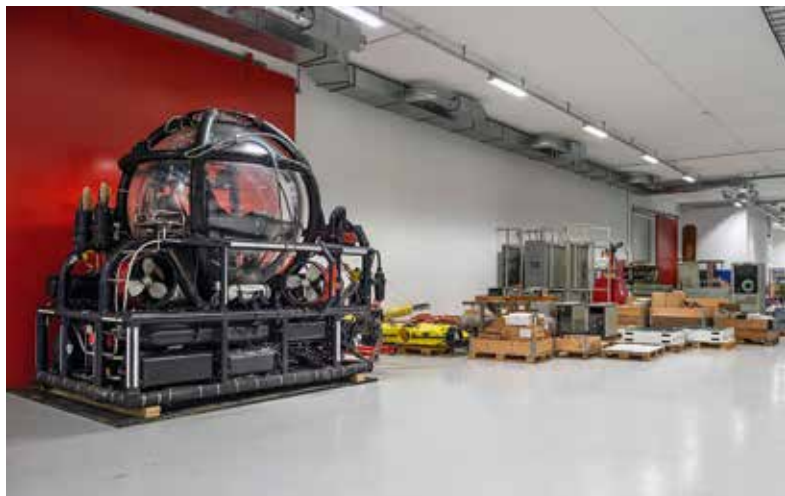
Museumsmagasinet inneholder ca. 2000 m² magasinarealer med mobile kompaktreoler og noe gulvplass. I tillegg er det omtrent 1000 m² serviceareal, som inneholder alt fra verksted, mottaksrom, rengjøringsrom, registreringsrom, fotorom, konserveringsverksted til kontorer og fellesarealer. I første etasje av magasinet er det installert mobile pallereoler med 675 paleplasser. I andre etasje er det installert mobile kompaktreoler for mindre gjenstander, med 1750 hyllemeter lagringsplass. Magasinarealene er klimastyrte, for å oppnå mest mulig jevn temperatur året rundt, i tillegg til styring av luftfuktighet for å sikre best mulige forhold for langsiktig bevaring av gjenstander.

Fra Samlingsteam Rogaland til Museumstjenestene i Rogaland

Sammen med den første innflyttingen av gjenstander, startet også Samlingsteam Rogalands arbeid for oljemuseet i magasinbygget. Samlingsteamet arbeidet for museer i Rogaland med gjennomgang av samlingene, og høsten 2019 ble arbeidet konsentrert om oljemuseets samling. Ved oljemuseets museumsmagasin arbeidet

Magasinet i Dusavik er todelt. Den bakre delen er selve magasinet, mens den fremre, fargerike delen er servicedelen med blant annet fotorom og verksted. Foto: Shadé Barka Martins/Norsk Oljemuseum

Museumsmagasinet's første etasje. Foto: Shadé Barka Martins/Norsk Oljemuseum

Gjenstandskonservator Sahra Campbell i arbeid på konserveringsverkstedet. Foto: Shadé Barka Martins/Norsk Oljemuseum

samlingsteamet med gjennomgang, rengjøring, katalogisering, merking, fotografering og magasinering av flere typer gjenstander.

Samlingsteam Rogaland var en del av Fellestjenestene i Rogaland, et prosjekt initiert og finansiert av Rogaland fylkeskommune for å løfte det faglige arbeidet og styrke samarbeidet mellom museene i Rogaland. Samlingsteamet startet opp i 2014 med mål om å minske etterslep i registrering og dokumentasjon av

museumsgjenstander ved museene i Rogaland. I 2020 byttet tjenestene navn fra «Fellestjenestene i Rogaland» til «Museumstjenestene i Rogaland». Arbeidet med gjenstander ble fra og med 2020 lagt om fra registrering, til vekt på konservering av gjenstander. Tre gjenstandskonservatorer etablerte kontor, konserveringsverksted og lagerlokale i servicedelen av museumsmagasinet.

Konservatorene bistår museer i Rogaland med konservering av gjenstander, samt råd knyttet

Gjennomgang av gjenstander i museumsmagasinet's inntaksrom. To samlingsforvaltere fra Norsk Oljemuseum (NOM), og fem personer fra Samlingsteam Rogaland. Fra venstre Gunleiv Hadland (NOM), Lise C. Aasen, Svein Terje Pisani Førland (NOM), Eirik Aarebrot, Therese Espeland, Kirsten T. Hetland og Jeanne Dalbu. Foto: Ørjan Zazzera Johansen/Jærmuseet

Arbeid i registreringsrommet med registrering av plakater. Foto: Shadé Barka Martins/Norsk Oljemuseum

til forebyggende konservering av gjenstander. Forebyggende konservering omfatter blant annet oppbevaringsforhold, og pakking og rengjøring av gjenstander. Også oljemuseet har nytt godt av konservatorenes rådgivning og arbeid med gjenstander.

Kirsten T. Hetland fra samlingsteamet ble fra utgangen av 2019 ansatt i en prosjektstilling ved oljemuseet med fokus på innflytting i magasinet.

Fra lagre til museumsmagasin

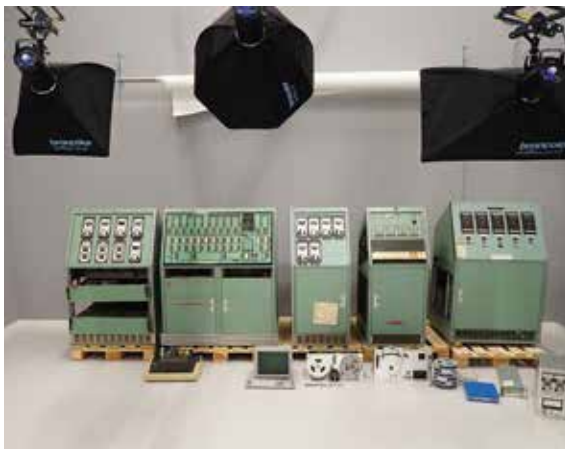
To leide lagerlokaler på ulike lokaliteter i Stavanger

Oversiktsbilde fra det tidligere lageret ved Dusavikbasen. Museums-
gjenstander, utstillingsrekvisita og trykksaker var lagret i samme
rom. Foto: Jan A. Tjemsland/Norsk Oljemuseum

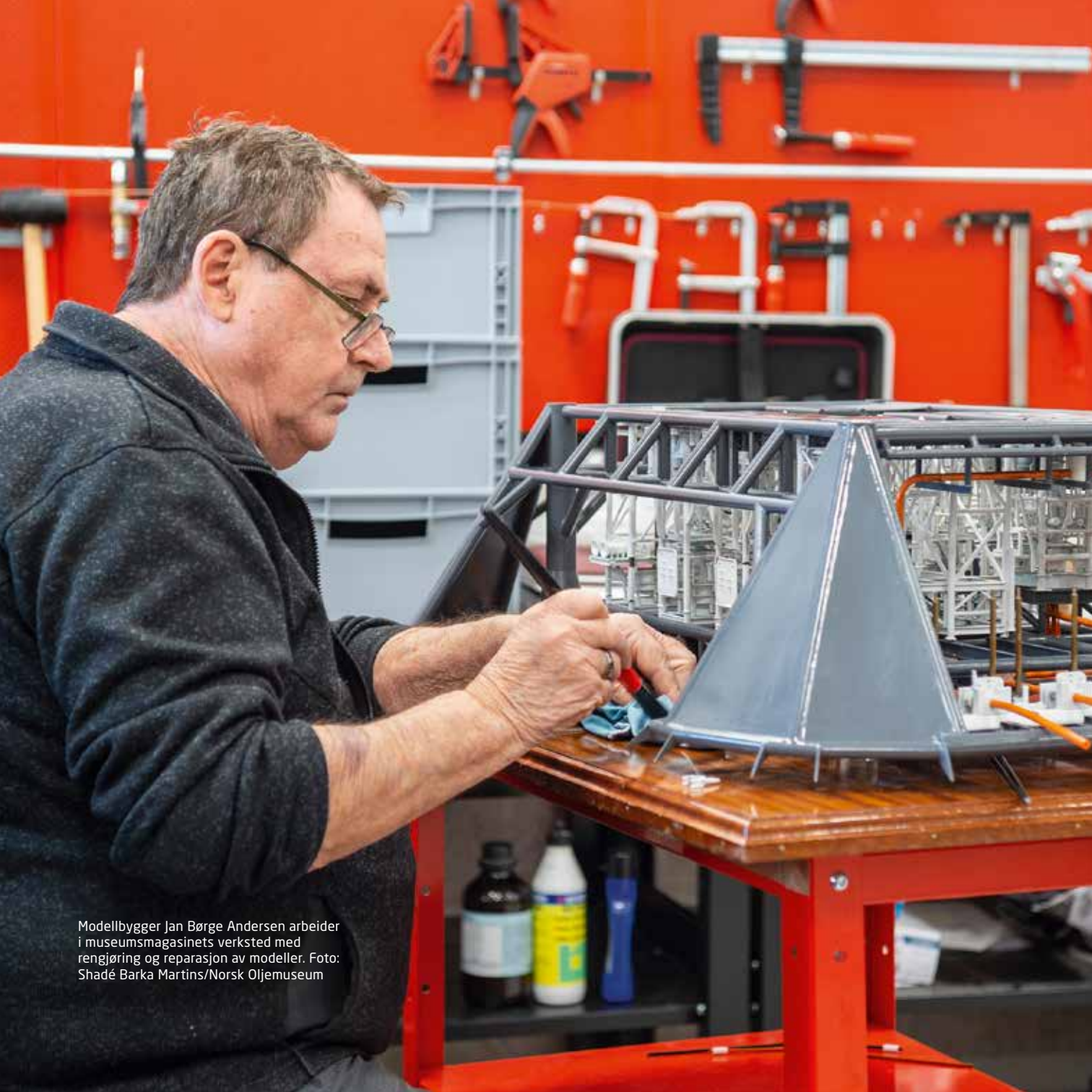
Trucken må ofte brukes for å flytte tunge gjenstander. Gunleiv
Hadland (til venstre) og Svein Terje Pisani Førland løfter en
gjenstand over på ny pall, i mottaksrommet.
Foto: Kirsten T. Hetland/Norsk Oljemuseum

Deler av kontrollpanelet fra Ekofisktanken er stilt opp for
fotografering i magasinets fororum.
Foto: Gunleiv Hadland/Norsk Oljemuseum

Lignende gjenstander plasseres sammen. Fotoet viser gjenstander
klargjort til å vises fram for besøkende til museumsmagasinet.
Bakerst ses esker med gjenstander pakket ned for kompakt
oppbevaring. Foto: Shadé Barka Martins/Norsk Oljemuseum

Modellbygger Jan Børge Andersen arbeider i museumsmagasinetts verksted med rengjøring og reparasjon av modeller. Foto: Shadé Barka Martins/Norsk Oljemuseum

skulle tømmes, og gjenstandene flyttes til det nye museumsmagasinet. I de midlertidige lokalene var gjenstander, utstillingsmateriell, bygningsmateriell, pedagogisk materiell, trykksaker og annet rekvisita lagret om hverandre. Materiellet skulle sorteres, vurderes og eventuelt kastes i samråd med de ansvarlige ved museet. I det nye magasinet ble det satt av ca. 60 m² til utstillingsrekvisitter og ca. 40 m² til trykksaker, så volumet av slikt materiell måtte reduseres. Tømmingen av lagrene ble ferdigstilt i august 2020. Da gjensto det å sette de fleste gjenstandene på plass i museumsmagasinet. Enkelte gjenstander ble også flyttet fra to fjellhaller på Vestre Åmøy som oljemuseet disponerer i fellesmagasinet for museer i Rogaland.

Et støvlag har i årenes løp lagt seg på en del av gjenstandene. Støvfjerning er derfor nødvendig både utenpå og inni. Alle gjenstander som skal inn i det nye magasinet skal være rene og støvfrie. De blir derfor først tatt inn i inntaksrommet og rengjort, før opplysninger om gjenstanden blir sjekket i databasesystemet Primus. Uregistrerte gjenstander må registreres, og mangelfull og feil registrering må rettes opp. Hvis gjenstanden ikke tidligere er fotografert, må dette gjøres. Alle gjenstandsregistreringer skal ha foto knyttet til seg. Gjenstander blir satt på nye paller, og tilrettelagt for magasinering i pallereoler. Deretter

blir de tatt gjennom en «produksjonslinje» før endelig plassering. Gjenstandenes fysiske form og vekt avgjør plasseringen, enten i pallereoler, andre reoler eller på gulvet. Gjenstander med lignende materialer og/eller av samme kategori blir forsøkt holdt samlet, blant annet med tanke på visning for publikum.

Det planlegges «åpne dager» på magasinet, der publikum til visse tider kan komme på besøk og få se museets store gjenstandssamling. Dette blir et blikk «bak scenen» - på et område som sjeldnere er tilgjengelig for publikum. Vi håper å snart kunne ønske publikum velkommen til museumsmagasinet.

Noter

- 1 Stavanger: Oljemuseum, innslag i Norge rundt 29. januar 1982. <https://tv.nrk.no/serie/norge-rundt/1982/FREP40004782/avspiller#t=5m19s>
- 2 Norsk Oljemuseum årsmelding 1985, s. 3.
- 3 *Ramp i oljemuseum*, Stavanger Aftenblad 31. oktober 1986.
- 4 *Norsk Oljemuseum ilandfører oljehistorien*, brosjyre utgitt i 1993 om nytt bygg for Norsk Oljemuseum
- 5 Rygg, Birger: *Byggearbeidene er i gang*, Norsk Oljemuseums årbok 1997.